

برای دانشجویانی که پاسخ تمارین محوله در کلاس را ارائه نمودند، به تناسب کیفیت پاسخ‌ها، نمراتی افزون بر نمره مکتسبه در این امتحان در نظر گرفته خواهد شد. مجموع نمرات این امتحان ۲۱ نمره است.

موفق باشید.

پرسش‌های با جواب کوتاه: در پرسش‌های با جواب کوتاه تنها پاسخ مورد نظر را مشخص کنید.

۱. (۵ نمره) عبارات صحیح یا غلط را مشخص کنید (برای هر پرسش صرفاً یکی از کلمات صحیح یا غلط را قید نمایید).
- الف) افزایش چاپ پول توسط دولت موجب افزایش تورم در کشور خواهد شد.
- ب) در بلندمدت میان تورم و بیکاری رابطه معکوس وجود دارد، اما در کوتاه‌مدت چنین رابطه‌ای وجود ندارد.
- ج) خرید و فروش سیاسی آراء همواره کارایی اقتصادی در تصمیم‌گیری‌های بخش عمومی را کاهش می‌دهد.
- د) این نوعی شکست در بخش عمومی (دولت) است که برنامه یا فعالیت دولت به سطحی گسترش یابد که هزینه‌های اجتماعی بیشتر از منافع نهایی اجتماعی آن برنامه شود.
- ه) این ایده که فردی که در موقعیت میانی در طیف گزینه‌های مورد انتخاب قرار دارد به نوعی تعیین‌کننده نتیجه انتخابات است، با عنوان «رفتار رانت‌جویانه (Rent-seeking Behavior)» نامیده می‌شود.

۲. (۱ نمره) کدام یک از موارد زیر مربوط به حوزه مطالعاتی اقتصاد خرد است؟

- الف) رشد اقتصادی (ب) نرخ بیکاری (ج) نرخ تورم (د) درآمد خانوارها

۳. (۱ نمره) هنگامی که قیمت یک رایانه دو میلیون ریال بود، مصرف‌کنندگان مجموعاً پانصد عدد از آن را خریداری نمودند. پس از آن که قیمت رایانه یک میلیون و دویست هزار ریال شد، مصرف‌کنندگان مجموعاً هزار و پانصد عدد رایانه خریداری کردند. کشش قیمتی تقاضا میان این دو قیمت چند است؟ (راهنمایی: از روش نقطه میانی، کشش را محاسبه کنید)
- الف) ۴ (ب) ۸ (ج) ۰,۲۵ (د) ۰,۱۲۵

۴. (۱ نمره) دو بنگاه تولیدی الف و ب در موقعیتی مبتنی بر جدول پیامدی زیر قصد گزینش یک استراتژی از میان انواع استراتژی‌های ممکن را دارند؛ هر یک باید برگزینند که قیمت محصول خویش را کاهش دهند یا خیر. اعداد قید شده در جدول پیامدی، سود حاصل شده برای این بنگاه‌هاست. برای یافتن اینکه در نهایت کدام حالت رخ می‌دهد، از چه روشی استفاده می‌کنیم؟ در نهایت شاهد آن خواهیم بود که کدام استراتژی از جانب دو بنگاه الف و ب برگزیده می‌شود؟
- الف) استقرار رو به عقب، هر دو بنگاه استراتژی کاهش قیمت محصول را برمی‌گزینند.
- ب) یافتن استراتژی غالب، هر دو بنگاه استراتژی کاهش قیمت محصول را برمی‌گزینند.
- ج) استقرار رو به عقب، هر دو بنگاه استراتژی عدم کاهش قیمت را برمی‌گزینند.
- د) یافتن استراتژی غالب، بنگاه الف استراتژی کاهش قیمت و بنگاه ب استراتژی عدم کاهش قیمت را برمی‌گزیند.

		بنگاه ب	
		کاهش قیمت محصول	عدم کاهش قیمت محصول
بنگاه الف	کاهش قیمت محصول	5 , 2.5	6 , 1
	عدم کاهش قیمت محصول	1 , 3	2 , 3.5

پرسش‌های نیازمند پاسخ‌های تشریحی: در هر یک از موارد زیر به‌طور شفاف و با توضیحات کافی، پاسخ مربوطه را در پاسخنامه بنویسید.

۵. (۳ نمره) مفاهیم زیر را تعریف کنید.

الف) علم اقتصاد

ب) هزینه فرصت

ج) تولید ناخالص داخلی

مبانی علم اقتصاد

۶. (۲ نمره) یکی از مدل‌های پایه‌ای تبیین شده، نمودار جریان مدور (یا همان چرخه فعالیت‌های اقتصادی) بود. این مدل ساده را با فرض وجود دولت رسم نمایید. (تذکر: نیاز به افزودن بخش بازارهای مالی نیست.)

۷. (۲ نمره) فرض کنید یک نیروی کار در ایران توانایی تولید ۱۲ میز یا ۴ تن برنج در هر سال را دارد. همچنین فرض کنید یک نیروی کار در کشور امارات، توانایی تولید ۸ میز یا ۱ تن برنج در سال را دارد. اگر در هر یک از این کشورها تنها یک نیروی کار وجود داشته باشد، به پرسش‌های زیر پاسخ دهید:

الف) منحنی امکانات تولید برای دو کشور را در یک نمودار رسم کنید.

ب) هزینه فرصت یک میز در ایران چقدر است؟

د) کدام کشور در تولید میز از مزیت نسبی برخوردار است؟

ه) هر یک از کشورهای ایران و امارات باید در تولید کدام محصول تخصص پیدا کنند؟

۸. (۲ نمره) فرض کنید در بازار بستنی با موقعیت تعادلی اولیه‌ای روبرو هستیم. به واسطه بروز شرایطی، قیمت یکی از نهاده‌های تولید بستنی (مثلاً شکر) افزایش می‌یابد. تغییر در وضعیت تعادلی به واسطه بروز این شرایط را با رسم نمودارهای عرضه و تقاضا توضیح دهید. (راهنمایی: تحلیل ایستای مقایسه‌ای)

۹. (۱ نمره) ماده ۲۵ ضوابط اجرایی قانون بودجه سال ۱۳۹۴ کل کشور به شرح زیر است:

«خرید هرگونه خودرو سواری خارجی ممنوع است. خرید خودرو سواری داخلی توسط شرکت‌های

دولتی صرفاً از محل منابع حاصل از فروش خودروهای مازاد یا اسقاطی و در خصوص وزارتخانه‌ها و

مؤسسات دولتی حداکثر به تعداد خروج خودروهای سواری با رعایت مقررات مجاز خواهد بود.

تبصره - موارد استثناء با تأیید هیئت وزیران خواهد بود.»

هیئت وزیران در جلسه ۱۷/۸/۱۳۹۴ به پیشنهاد دیوان محاسبات کشور با خرید ۶۵ دستگاه خودروی سواری توسط دیوان محاسبات بدون لحاظ شروط ضوابط اجرایی بودجه ۱۳۹۴ موافقت کرد.

متن اصل ۵۵ قانون اساسی نیز به شرح زیر است:

«دیوان محاسبات به کلیه حساب‌های وزارتخانه‌ها، مؤسسات، شرکت‌های دولتی و سایر دستگاه‌هایی

که به نحوی از انحاء از بودجه کل کشور استفاده می‌کنند به ترتیبی که قانون مقرر می‌دارد رسیدگی یا

حسابرسی می‌نماید که هیچ هزینه‌ای از اعتبارات مصوب تجاوز نکرده و هر وجهی در محل خود به

مصرف رسیده باشد. دیوان محاسبات، حسابها و اسناد و مدارک مربوطه را برابر قانون جمع‌آوری و

گزارش تفریغ بودجه هر سال را به انضمام نظرات خود به مجلس شورای اسلامی تسلیم می‌نماید. این

گزارش باید در دسترس عموم گذاشته شود.»

با کنار هم گذاردن موارد سه گانه فوق و از منظری اقتصادی، اقدام هیأت وزیران را چگونه تحلیل می‌کنید؟ چه نظری راجع به تبصره ماده ۲۵ ضوابط اجرایی قانون بودجه سال ۱۳۹۴ کل کشور دارید؟

۱۰. (۱ نمره) خبر زیر اخیراً در یکی از جراید منتشر شده است. نظر شما راجع به انتقاد وزیر مربوطه چیست؟ آیا با نظر وی موافقت یا مخالف؟ چرا؟ (نظر موافق یا مخالف شما از اهمیت چندانی برخوردار نیست بلکه مطلوب است نظر خویش را براساس مطالب ارائه شده در کلاس مستدل کرده و به توجیه نظر خود بپردازید.)

انتقاد شدید آخوندی از سازمان حمایت

وزیر راه و شهرسازی با بیان اینکه سازمان حمایت باید منحل شود، گفت: نظام قیمت‌گذاری اجرای مکتب مارکسیست و کمونیست در کشور است. عباس آخوندی در مراسم هفته حمل و نقل در شرکت راه آهن با اشاره به اینکه بدهی دولت به مجموعه اقتصاد ملی کشور بیش از ۳۸۱ هزار میلیارد تومان است، گفت:

این نشان می‌دهد که اقتصاد کشور با یک چالش بسیار بزرگ روبه‌رو است که در سایر بخش‌ها سایه افکنده است. آخوندی گفت: عده‌ای در کشور به دنبال این هستند تا روش‌های کمونیسم را در اقتصاد اجرا کنند و قیمت‌گذاری داشته باشند. وزیر راه و شهرسازی افزود: از برنامه اول توسعه بحث می‌شود که برای توسعه کشور باید نظام قیمت‌گذاری جمع شود، زیرا اینها یادآور نظریه‌های سوسیالیستی و مارکسیستی است. وی اضافه کرد: تاکنون ندیدیم که سازمان حمایت، از مصرف‌کننده حمایت کند و امیدواریم در برنامه ششم توسعه با همکاری مجلس این سازمان منحل شود و بساط این دستگاه‌ها را جمع کنند تا بتوان در این مملکت کار کرد. آخوندی با تأکید بر اینکه برخی‌ها می‌خواهند برای اموال مردم قیمت‌گذاری کنند، عنوان کرد: این کار را طبق کدام قانون انجام می‌دهند؟

۱۱. (۲ نمره) با در نظر گرفتن مباحثی که در کلاس ارائه شد و مورد بحث قرار گرفت، ضرورت تأکید یا گفتمان سازی‌ها و تلاش در راستای تحقق مقولاتی چون «اقتصاد مقامتی» و «الگوی اسلامی-ایرانی پیشرفت» در چیست؟ (راهنمایی: با توجه به وجود ارتباط میان نظام‌ها یا خرده نظام‌های موجود در یک کشور پاسخ دهید.)